

nota

TER BESLUITVORMING

Aan: SOCW

Kamerbrief eindrapport NP onderwijs

Aanleiding

Op 4 december 2025 wordt een afsluitende Kamerbrief over het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs) aangeboden aan de Kamer. Hiermee wordt het programma afgerond.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de Kamerbrief te ondertekenen en akkoord te gaan met verzending van de brief, inclusief eindrapportage en onderliggende onderzoeksrapporten.

Kernpunten

- De brief is gericht op het NP Onderwijs in het funderend onderwijs. De brief wordt op dezelfde datum gepubliceerd als de brief van NP Onderwijs gericht op mbo en hoger onderwijs en de brief van Masterplan Basisvaardigheden.
- De belangrijkste conclusies uit deze brief:
 - Leervertragingen door de pandemie zijn voor leerlingen in het basisonderwijs ingehaald. Leerprestaties zijn hier weer op niveau van voor de pandemie.
 - Leerprestaties in het voortgezet onderwijs geven een wisselend beeld weer en vragen om blijvende aandacht.
 - De terugval in kansengelijkheid door de pandemie in het basisonderwijs is ingelopen. Ondanks dat een crisis vaak juist kwetsbare leerlingen meer treft, zijn scholen in het basisonderwijs in Nederland erin geslaagd dit tijdens de looptijd van het NP Onderwijs geheel te keren.
 - Leren staat niet los van welbevinden. Er is herstel zichtbaar in het welbevinden van leerlingen en schoolleiders en personeelsleden geven aan meer aandacht te hebben voor welbevinden; dit is goed voor het welzijn van leerlingen en een randvoorwaarde voor goede leerprestaties.
 - Het NP Onderwijs heeft ons waardevolle lessen geleerd, die gebruikt worden ter voorbereiding op mogelijke toekomstige crises.
- In de brief wordt eerst teruggeblikt op de aanleiding en het doel van het NP Onderwijs. Vervolgens wordt ingegaan op de resultaten en opbrengsten van het programma. Tot slot worden de geleerde lessen van het programma benoemd.

Onderwijsprestaties en

Voortgezet Onderwijs

Rijnstraat 50

Den Haag

Postbus 16375

2500 BJ Den Haag

www.rijksoverheid.nl

Van

Persoonsgegevens

Datum

4 december 2025

Referentie

53252614

Bijlagen

Kamerbrief eindrapport NP
Onderwijs

Toelichting proces

Datum

4 december 2025

- De belangrijkste conclusies uit de Kamerbrief zijn, net zoals voorgaande voortgangsrapportages:
 - Intern afgestemd met DGHBE.
 - interdepartementaal afgestemd met AZ, SZW, VWS, EZK, en BZK.

Toelichting Kamerbrief

- De brief gaat in op de gehele periode van het NP onderwijs van 2021 tot eind schooljaar 2024-2025. Uitzondering hierop zijn de verantwoordinggegevens (gegevens tot en met 2024), het schoolloopbanenonderzoek (gegevens tot en met 2024) en welbevinden (gegevens tot en met 2023). De resterende gegevens op deze gebieden volgen in 2026.
- In het basisonderwijs zien we dat de leergroei van leerlingen in schooljaar 2024 – 2025 vergelijkbaar is met de periode vóór COVID-19 voor begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde.
- Leerlingen in de onderbouw van het voortgezet onderwijs hebben ondanks alle inzet in het schooljaar 2024-2025 een lager vaardigheidsniveau voor Nederlands woordenschat en leesvaardigheid en rekenen-wiskunde dan leerlingen pre-COVID-19. Wel hebben leerlingen een hoger vaardigheidsniveau voor Engels vergeleken met pre-COVID-19.
- In de bovenbouw van het voortgezet onderwijs zien we een wisselend beeld. Examenkandidaten hebben in schooljaar 2024-2025 geen lagere vaardigheid meer dan leerlingen pre-COVID-19. Uitzondering hierop zijn havisten. Wel zien we ook hier met name een stijgende vaardigheid bij Engels, en een dalende vaardigheid bij wiskunde.
- In het basisonderwijs zien we dat de door de COVID-19-pandemie toegenomen kansenongelijkheid is hersteld. Leerlingen met praktisch opgeleide ouders hebben in schooljaar 2024-2025 een relatief hogere leergroei bij begrijpend lezen en spelling vergeleken met leerlingen met theoretisch opgeleide ouders. In het voortgezet onderwijs kan helaas geen onderscheid gemaakt worden tussen de prestaties van leerlingen met praktisch en theoretisch opgeleide ouders.
- Welbevinden heeft steeds meer aandacht gekregen, zowel op scholen als in beleid. Een ruime meerderheid van de scholen heeft interventies gericht op het welbevinden van leerlingen ingezet en geeft aan nu minder vaak zorgen te hebben over de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen en hun welbevinden.
- De uitvoering van het programma is goed verlopen op scholen. Dit volgt uit de ervaringen die schoolleiders deelden in de eindmonitor van het NP Onderwijs.
- Scholen gebruikten de menukaart met *evidence-informed* interventies. Op nagenoeg alle scholen is het team betrokken bij en heeft de MR ingestemd met de schoolscan en de invulling van het programma op school.
- Scholen hebben 4,1 miljard EUR ontvangen, daarvan is tot en met 2024 4 miljard EUR besteed. Scholen besteedden het meest aan extra inzet personeel, gevolgd door effectiever onderwijs en meer onderwijstijd.
- Gemeenten hebben het grootste deel van hun budget besteed aan activiteiten gericht op sport, cultuur of techniek, schoolmaatschappelijk werk en extra jeugdhulp in de school.

- Het NP Onderwijs kent duurzame neveneffecten. Onderwijs wordt meer gegeven vanuit kennis over wat echt werkt (*evidence-informed*). Daarbij zijn lessen uit het NP Onderwijs ook gebruikt voor de ontwikkeling van het financieringsinstrument gerichte bekostiging.
- In de brief geeft u op een aantal punten inzet weer, namelijk:
 - Dat via het Masterplan basisvaardigheden, ook na het NP Onderwijs, wordt doorgewerkt aan het verbeteren van de basisvaardigheden van leerlingen.
 - Dat de laatste onderzoeksresultaten (welbevinden, schoolloopbanenonderzoek en verantwoordingsgegevens over 2025) in 2026 volgen.

Datum

4 december 2025

Toelichting NP onderwijs

- Het NP onderwijs is in 2021 gestart om de door de coronapandemie ontstane leervertragingen weg te werken, het verminderde welbevinden te verbeteren en de verminderde kansengelijkheid tussen leerlingen weer in te lopen. Hiervoor is voor het funderend onderwijs 5,8 miljard euro beschikbaar gesteld. Gedurende de uitvoering is de bestedingstermijn verruimd tot de zomer van 2025, o.a. vanwege de voortdurende COVID-19-pandemie.¹ Zo kregen scholen meer tijd om het geld goed te besteden.
- De Kamer is via zes eerdere voortgangsrapportages jaarlijks geïnformeerd over de voortgang. Bij deze nota is de eindrapportage bijgevoegd. In de rapportage wordt dieper ingegaan op de resultaten en opbrengsten van het NP Onderwijs geschetst in de brief.

¹ Kamerstukken II 2021/2022, 35925-VIII nr. 155.